

**ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ**  
**สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครพนม จังหวัดนครพนม**

\*\*\*\*\*

1. ชื่อโครงการ ควบคุมโรคหอนอนพยาธิในเด็กนักเรียนและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารและพื้นที่ในแผนภูฟ้าพัฒนาตามพระราชดำริฯ ปี 2552
2. ที่ตั้งโครงการ อำเภอโพนสวรรค์  
 โรงเรียน ตชด.หนองคู และ โรงเรียน ตชด.คอนราดเฮงเกิ้ล  
อำเภอนาทม  
 โรงเรียน ตชด.สามัคคี และ โรงเรียนตชด.ช่างกลปทุมวันอนุสรณ์  
อำเภอท่าอุเทน  
 โรงเรียน ตชด.สุทธิศึกษา และ โรงเรียน ตชด.หาดทรายเพ
3. พระราชดำริของ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ (ไม่มีข้อมูล)
5. รายละเอียดพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี มีพระราชบัญชาให้กรมควบคุมโรค ดำเนินงานโครงการควบคุมโรคหอนอนพยาธิในนักเรียนและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารและพื้นที่ในแผนภูฟ้าพัฒนาตามพระราชดำริฯ ปี 2551 ต่อเนื่องตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริฯ ฉบับที่ 4 พ.ศ.2550-2559 โดยมีวัตถุประสงค์ในการลดความชุกและความรุนแรงของโรคหอนอนพยาธิให้อยู่ในระดับต่ำจนไม่ทำให้เกิดปัญหาสาธารณสุขและสุขภาพแก่นักเรียนและเยาวชนตามเป้าหมายของโครงการฯ
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ 2550
7. รายละเอียดโครงการ กรมควบคุมโรคร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของจังหวัด ได้มอบหมายให้ดำเนินโครงการควบคุมโรคหอนอนพยาธิในเด็กนักเรียนตามพระราชดำริ ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในช่วงปีงบประมาณ 2550 และเป็นการดำเนินการ 5 ปี ต่อเนื่องถึงปี 2554 โดยกิจกรรมหลัก คือการตรวจอุจจาระค้นหาผู้ติดเชื้อ และให้การรักษาโรคหอนอนพยาธิในเด็กนักเรียนทุกคนในทุกโรงเรียนเป้าหมายและมุ่งหวังให้โรคหอนอนพยาธิลดลงไม่เป็นปัญหาสาธารณสุข (ต่ำกว่าร้อยละ 2) ในปี 2554 และมีการประเมินผลความสำเร็จของโครงการฯในปี 2555
8. สถานภาพโครงการ ยังดำเนินการอยู่

9. งบประมาณปัจจุบัน (ไม่มีข้อมูล)

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน สำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค สนับสนุนวัสดุวิทยาศาสตร์ ยา รักษาโรคหนอนพยาธิให้แก่นักเรียนทุกคน ปีละ 2 ครั้ง ผ่านทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

11. หน่วยงานรับผิดชอบ กรมควบคุมโรค สำนักโรคติดต่อทั่วไป กระทรวงสาธารณสุข

## โครงการควบคุมโรคหนอนพยาธิในเด็กนักเรียนและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารและพื้นที่ ในแผนภูฟ้าพัฒนาตามพระราชดำริฯ ปี 2552

เพื่อลดปัญหาโรคหนอนพยาธิในเด็กและเยาวชนในพื้นที่ชนบทห่างไกลและทุรกันดารและ  
ในแผนภูฟ้าพัฒนาฯ ตามพระราชดำริฯ โดยมีความชุกและความรุนแรง โรคหนอนพยาธิของเด็กนักเรียนอยู่  
ในระดับต่ำจนไม่ทำให้เกิดปัญหาต่อสุขภาพในปี 2554

### ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

1. เพื่อลดอัตราความชุกของโรคหนอนพยาธิในพื้นที่ชายแดนและถิ่นทุรกันดารให้เหลือ  
ไม่เกินร้อยละ 10 ในปี 2552
2. เพื่อลดความรุนแรงของโรคหนอนพยาธิปากขอและพยาธิใบไม้ให้อยู่ในระดับต่ำ

### ผลการดำเนินงาน

1. ตรวจอุจจาระในเด็กนักเรียนเป้าหมายทุกคน จำนวน 6 โรงเรียน เด็กนักเรียน 450 คน  
(รวมอนุบาล) ได้รับการตรวจอุจจาระ 427 คน คิดเป็นร้อยละ 94.8 พบพยาธิ 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2 ชนิด  
ของพยาธิที่พบ พยาธิปากขอ 6 คน ร้อยละ 1.4 , พยาธิไส้เดือน 4 คน ร้อยละ 0.9 , พยาธิใบไม้ตับ 3 คน ร้อย  
ละ 0.7 และพยาธิตัวตืด 1 คน ร้อยละ 0.2

2. ให้การรักษาผู้ติดเชื้อโรคหนอนพยาธิ ตามชนิดของพยาธิที่ตรวจพบ ดังนี้

ให้การรักษาโรคหนอนพยาธิไส้เดือน ปีละ 2 ครั้ง 1 วัน ระยะห่างกัน 6 เดือน ด้วย  
ยาอัลเบนดาโซล (Albendazole) ขนาด 200 มิลลิกรัม จำนวน 2 เม็ด รับประทานครั้งเดียว ในปีการศึกษาที่ 1  
และ 2 ดังนี้

**ครั้งที่ 1** ให้การรักษาเด็กนักเรียนเฉพาะรายที่ตรวจพบพยาธิในปีการศึกษา  
ที่ 1

**ครั้งที่ 2** ให้การรักษาเด็กนักเรียนทุกคนแบบมวลชน (Mass Treatment)  
เว้นระยะห่างจากครั้งที่ 1 เป็นเวลา 6 เดือน

ให้การรักษาเฉพาะราย ด้วยยาพราซิควอนเทล (Praziquantel) ขนาด 40 มิลลิกรัมน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม ที่พบพยาธิใบไม้ตับ, พยาธิตัวตืด

ทั้งนี้สำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค สนับสนุนวัสดุวิทยาศาสตร์ยารักษาโรค หนองพยาธิให้แก่นักเรียนทุกคน ปีละ 2 ครั้ง ผ่านทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด